

Kommunalt handlingsprogram 2022-2026
Vänsterpartiet Nacka

Innehållsförteckning

Introduktion

1. Medborgarna

- 1.1 En jämlik och jämställd kommun
- 1.2 Förskola och skola
- 1.3 Kultur och fritid
- 1.4 På äldre dagar
- 1.5 När vardagen sviktat
- 1.6 Funktionshinder
- 1.7 Flyktingmottagande

2. Platsen

- 2.1 Miljö och hållbart samhälle
- 2.2 Bygga och bo
- 2.3 Kommunikationer och trafik

3. Organisationen/politiken

- 3.1 Demokrati och medborgarinflytande
- 3.2 Stoppa kommersialiseringen av välfärden
- 3.3 Var ska pengarna tas ifrån?
- 3.4 Många nya jobb i Nacka

Introduktion

”Det var inte enbart den nationella vänstervinden som svepte över Sverige som kan förklara det historiskt anmärkningsvärda valresultatet i Nacka 2022. Visserligen fick Greta-generationen rösta i kommunvalet för första gången men det var förmodligen miljömötet i Glasgow 2021 som gjorde att Nackabor i alla generationer vaknade upp och röstade på ett rödgrönt alternativ. Även framgången för Vänsterpartiets förslag om att investera 700 miljarder i klimatomställningen spelade roll. Inte ens Putins brutala invasion av Ukraina i februari 2022 kunde stoppa den rödgröna vågen.

Det enastående resultatet i Nacka har också rörelsen i Fisksätra att tacka, den som tog fart efter att området klassificerats som extra ”utsatt”. Etiketten kom i november 2021 ungefär samtidigt som Moderaternas budget beskar kommunalskatten med 25 öre. V ifrågasatte denna dubbelhet i sina valaffischer, som i var och vartannat hörn skanderade ”men på vems bekostnad?”.

Det hela kan betraktas som en katalysator för en ostopptbar politisk mobilisering i Fisksätra. Rekordmånga anslöt sig till kommunens rödgröna partier och fler än någonsin gick till vallokalerna. Den tidigare oppositionen kunde för första gången på många år bilda majoritet i fullmäktige. Fyra år senare har Nacka, som tidigare klassades som en av de kommuner där skillnaderna i livsvillkor är störst, gjort en historisk stigning i mätningarna. Idag firar kommunen sin 100e plats på listan över Sveriges mest jämlika kommun.”

Fiktivt utdrag ur Nacka Värmdö Posten 2026

Det har sagts att politik är att tillsammans föreställa sig möjliga framtider. I det här dokumentet beskriver vi vad Vänsterpartiet i Nacka vill genomföra om vi ges majoriteten under den kommande mandatperioden. Nacka kommun är sammantaget en rik kommun men är samtidigt en av landets allra mest ojämlika och segregerade kommuner. Skillnaden mellan rik och fattig upplevs som en stor orättvisa och sliter på alla människors livskvalitet och skapar social oro. Vänsterpartiet vill ställa om kommunen genom att minska på skillnaderna i livsvillkor för våra invånare och genom att snabbt göra nödvändiga minskningar av växthusgasutsläpp. För att råda bot på klimatpåverkan och ojämlikhet behöver politiken träda fram och ta tillbaka ansvaret från marknaden.

Vänsterpartiets mål är att förverkliga ett samhälle grundat på demokrati, jämlikhet och solidaritet, ett samhälle befriat från klass-, köns- och etniskt förtryck, ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där människor bygger sin egen framtid i frihet och samverkan. Det kollektiva gör att var och en blir starkare än om man tvingas agera var och en för sig.

Handlingsprogrammet är uppdelat i tre kapitel. Det första kapitlet, *Medborgarna*, fokuserar på människorna som har sitt dagliga liv i kommunen. Vi beskriver hur Nacka kan arbeta tillsammans för att bli en mer jämlik plats och hur vi måste gå till väga för att klyftorna ska

minska. Kapitel två, *Platsen*, fokuserar på hur arbetet med klimatomställningen och en rättvisare stadsbyggnad ska kunna ta fart på riktigt. I kapitel tre redovisar vi hur vi vill organisera Nackas ekonomi och arbetsmarknad samt hur vi vill utöka den kommunala demokratin.

1. Medborgarna

Nacka består i första hand av oss som bor och lever här. Vi vill att politiken ska verka för att invånarna i Nacka behandlas likvärdigt och att alla ska ha tillgång till en god skolgång, omsorg och socialt stöd utefter behov. Hur vi kan nå dit beskrivs i detta kapitel.

1.1 Jämlik kommun

Genomsnittsinkomsten i Nacka ligger i Sverigetoppen samtidigt som det i kommunen finns områden där inkomst och utbildning är väsentligt lägre än Sveriges genomsnitt. Faktum är att Nacka är en av landets allra mest ojämlika och segregerade kommuner. I vissa områden är sjuktalen och arbetslösheten betydligt högre än riksgenomsnittet och förväntad livslängd flera år kortare. Ett av de allra viktigaste resultaten vi vill se 2026 gäller därför utvecklingen i Fisksätra. Där krävs arbete på många fronter och en av de viktigaste satsningarna för partiet har varit att lära oss från Fisksätrabornas sätt att organisera sig själva och hjälpt till med stöd och engagemang på invånarnas egna villkor. Det kan röra allt ifrån att tukta lyxrenoveringarna från Stena, till att genomskåda den dubbla obalansen i kommunens satsningar inom så gott som alla områden; d.v.s. Fisksätraborna har inte ens fått en rättvis matematisk utdelning, utan en mindre sådan.

Rättvisa för Fisksätra

Fisksätra blev "utnämnt" till ett särskilt utsatt område under 2021. Detta betyder att mer än någonsin måste kommunen skjuta till pengar för de initiativ som redan finns i Fisksätra för att hjälpa till före, under, och efter brott och straff. Polisen och kriminalvården måste finnas med i samarbetet och fokus ska ligga på hur det är möjligt att bistå den yngre generationen i Fisksätra med lika bra förutsättningar som i andra kommundelar. Initiativ, nätverk och organisationer som vuxit i Fisksätra har ofta svaren på vad som behövs, men inte medel nog för att genomföra dem.

I Fisksätra har man inte bara på grund av socioekonomiska faktorer och boendesegregationen sämre förutsättningar och större behov, Fisksätra som stadsdel behandlas också orättvist och det spär på känslan av hopplöshet inför framtiden. Utarmningen och den stegvisa nedläggningen av alla kommunala skolor i området är oacceptabel. En satsning vi tror skulle gagna Fisksätra är uppbyggnad av ett yrkesgymnasium i området, gärna med en träbåtslinje med tanke på den verksamhet som redan finns i området.

Fisksätra är det mest tydliga, men tyvärr inte det enda, exemplet på hur kommunen konsekvent underfinansierar och utarmar verksamheter och områden som egentligen har större behov än genomsnittet. Vänsterpartiet har, och kommer att, konsekvent driva en politik för jämlikhet, t.ex. i våra kommunala budgetar.

Bekämpa rasism

Det är en mänsklig rättighet att inte behöva utsättas för rasistiskt förtryck. Genom information och ökad medvetenhet kan attityder förändras. Skolan ska ha som uppgift att upplysa eleverna om orsakerna till varför människor flyr från sina hemländer. Rasistisk propaganda som uttrycks i kläder, hälsningar, symboler, m.m. ska inte få förekomma. Kommunen och övriga myndigheter ska medverka till integration och samarbeta mot målet att ingen som helst främlingsfientlig verksamhet – som många möts av i dag – ska accepteras i Nacka.

En feministisk kommun

Feminism och jämställdhet är inte en sakfråga, det är en grundläggande demokratisk fråga och det handlar om universella mänskliga rättigheter. Jämställdhet är ett av FN:s globala mål för hållbar utveckling. Det är viktigt att utbilda barn och unga redan under skoltiden eftersom jämställdhet är något man måste lära sig redan i ung ålder. Vi vill se ett omfattande värdegrundsarbete där samtycke och könsnormer diskuteras. Vi vill också att flickor och unga kvinnor ska erbjudas att lära sig feministiskt självförsvar som en möjlighet att möta det manliga våld som är ett av resultaten av det patriarkala samhälle vi lever i. Lönediskriminering på grund av kön är också en viktig fråga för kommunpolitiken. Stadsplanering och bostadsbyggande i Nacka ska ske med feministisk/demokratisk utgångspunkt, dvs. att infrastruktur och offentliga rum ska fungera utifrån samtliga samhällsgruppers behov och inte med en bilkörande man som norm. Precis som överallt i samhället är kvinnor i Nacka i hög utsträckning utsatta för våld i nära relationer. Alla har samma rätt till sin egen kroppsliga integritet. Våld i nära relationer ska minska och det gäller även det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Vi vill se ett utbrett kommunalt stöd för de kvinnojourer som verkar i Nacka. Kvinnojourer som ett stöd och skydd för kvinnor och barn är mycket viktigt och ett exempel på när civilsamhället, med volontärer, samarbetar med socialtjänsten mot samma mål - att stärka kvinnors egenmakt.

Motverka diskriminering i kommunens verksamheter

En stor andel av verksamheten i Nacka kommun bedrivs av privata utförare. Kommunen har en del generella krav på utförare, bland annat när det gäller personalens utbildningsnivå. Det innebär dock inte alltid att verksamheterna i alla delar har god kvalitet. Det handlar om brott mot diskrimineringsgrunderna och det finns all anledning att tro att det förekommer att anställda inom verksamheterna inte är förtrogna med vad som gäller. För att minska risken för att sådant händer bör det i kommunens allmänna krav på utförare, såväl när det gäller upphandlade verksamheter som utförare som auktoriseras inom ramen för kundval, ingå att anordnare ska bedriva ett systematiskt arbete med diskrimineringslagen. Det är en viktig del i ett respektfullt bemötande av såväl brukare som arbetskamrater och har ett stort signalvärde genom att det visar att kommunen anser att det är en viktig aspekt vid bedömningen av verksamheternas kvalitet.

Utöver att prioritera verksamhet för unga i socialt utsatta områden tror vi att ungdomsverksamheter, som exempelvis fritidsgårdarna, bör få ett särskilt uppdrag där de riktar sig till målgrupper som inte i så stor utsträckning söker sig till verksamheten, t.ex. tjejer, hbtqi-

personer och personer med funktionsvariationer. Personalen generellt ska få möjlighet att öka kunskapen om varför satsningen på fler målgrupper är viktig och hur de kan göra för att nå fler.

Tillgänglighet för alla

Enligt ett riksdagsbeslut för mer än 20 år sedan skulle kommunerna senast 2010 ha anpassat allmänna platser och offentligt tillgängliga lokaler på så sätt att personer med nedsatt rörelse och/eller orienteringsförmåga hade full tillgänglighet. Medlen som anslås till detta i Nacka varje år är så små att det kommer att dröja länge innan målet är uppnått. Kommunen har inte ens riksdagsbeslutet som utgångspunkt. Det bör vara en självklarhet att sätta in tillräckliga resurser så att tillgängligheten för alla ökar, oavsett funktionsvariation.

Mål 2026

- Nacka ska vara en jämlik, jämställd och solidarisk kommun.
- Nacka ska ha en rättvis fördelning av resurser mellan kommundelarna.
- Utbyggnaden av Nacka ska ske med social hållbarhet i åtanke och minskad segregation som riktmärke.
- Nacka ska ha ett flyktingvälkomnande som inkluderar de nya invånarna i samhället.
- Anställda i kommunens verksamheter ska ha goda arbetsvillkor oavsett om verksamheten bedrivs i kommunal eller privat regi. Krav på kollektivavtal ska skrivas in i auktorisationskraven.
- Anställda i kommunens verksamheter ska ha god kunskap om diskrimineringslagstiftningen och verka i dess anda.
- Kommunen ska skriva avtal med kvinnojouren så att de har en garanti för verksamheten under en flerårsperiod, inte som nu bara ett år i taget som ett projekt.

1.2 Förskola och skola

Skolorna i Nacka håller övervägande god kvalitet men det garanterar inte att utbildningen på de olika skolorna är likvärdig. Till exempel varierar andelen behöriga lärare kraftigt mellan skolorna. Kommunen har genom det marknadsstyrda skolsystemet inget inflytande alls över de privata skolorna, varken om deras etablering eller verksamhet. Dessutom har Nacka kommun valt att lägga en mycket stor del av besluten på de enskilda kommunala skolorna vilket gör det i princip omöjligt för utbildningsnämndens politiker att över huvud taget besluta om sådant som rör skolornas verksamhet. Man frånsäger sig därmed det politiska ansvaret för en god och likvärdig utbildning för alla kommunens elever. Våra förslag syftar till en likvärdig skola där alla ska ha samma möjligheter.

Bryt ut lokalkostnaden

Idag betalar de kommunala skolorna hyra till fastighetskontoret. Skolpengen, det belopp skolan får för varje elev är lika för alla skolor. Samtidigt är hyreskostnaderna väldigt olika skolor emellan. Det innebär mycket stora skillnader i hur stor del av skolpengen som går till hyra av skollokalen. Den ojämlikheten måste bort och hyran måste brytas ur skolpengen.

Kommunal regi

Att skolan lämpar sig synnerligen dåligt för marknadsutsättning vet vi. OECD varnade för att över huvud taget införa detta system och aktuell skolforskning visar att det är dags att göra upp med marknadsskolan. I Nacka har majoriteten varit synnerligen marknadsvänlig och man har stängt en rad kommunala grundskolor för att det i konkurrens från friskolor och andra kommuner inte lönat sig att ha dem kvar. Detta med ödesdiga konsekvenser för social hållbarhet och resurser för barn med särskilda behov.

Jämlig tillgång till utbildning

Det är dags att rusta kommunen för det skifte som nu behöver ske. Samtliga större bostadsområden ska ha en kommunal skola. Det är inte rimligt att det inte finns en kommunal grundskola i exempelvis Fisksätra. Det blir omöjligt att nå mål om likvärdiga skolor när själva premisen för konkurrens är att det ska finnas bra och dåliga skolor. Istället ska varje barn ha rätt till en bra skolgång i trygg miljö i någorlunda nära anslutning till bostaden.

Skolvälkomnande för nyanlända

Flyktingungdomars skolgång måste säkras som ett mycket viktigt led i integrationen. Att de får förutsättningar att så snabbt som möjligt lära sig svenska är viktigt men det behövs också satsningar på modersmålsundervisning och studiehandledning i olika ämnen för att ungdomarna ska ha möjlighet att nå kunskapskraven i olika ämnen.

Ferieskola

Nacka kommun ska erbjuda ferieskola under tre veckors tid för elever som inte är behöriga till gymnasiet samt för nyanlända ungdomar. Vi vet ju att ungdomar som inte fullföljt gymnasiet har mycket svårt att hitta ett fast jobb.

Utöka likvärdighetsgarantin

Barn med olika bakgrund har olika behov. Likvärdighetsgarantin ska kompensera för det. Den resursen är idag alldeles för liten. Det har vi bl.a. sett i Fisksätra där den nyöppnade privata skolan signalerar att de kanske inte kan fortsätta sin verksamhet utan mer resurser av den typen. Vi har länge drivit att den ska ökas rejält.

Tillgodose behov av särskilt stöd

Resurser för samordning och uppföljning när det gäller barn med behov av särskilt stöd, social samverkan med polis samt elevhälsa måste kommunen kunna säkerställa. Denna samverkan görs inte alltid idag då Nackas barn och unga går i så många olika skolor, och i flera av dem är elevhälsan eftersatt. Istället blir verksamheter som BUP överbelastade, något som skulle kunna motverkas med ett större samordningsansvar för kommunen och dess skolor.

Bibliotek i alla skolor

Varje skola i kommunen ska ha ett välutrustat skolbibliotek, bemannat med en skolbibliotekarie.

Hållbart skolkök

Skolmatsalarna ska kunna jobba på ett hållbart sätt så att elever förutom att de får näringsriktig mat, även lär sig att äta mindre mängd kött och får ett för framtiden nödvändigt klimatsmart förhållningssätt till mat.

Naturskola

Nacka har under många år haft en bra och populär naturskola. Den har hjälpt eleverna att förstå hur naturen fungerar och fått kunskaper om klimat och miljö. Vänsterpartiet vill att naturskolan återupprättas och att resurser skjuts till så att alla elever i kommunen kan ta del av dess verksamhet som en del av skolarbetet.

Förskola

Förskolans verksamhet ska utgå från barnens och föräldrarnas behov. Det måste finnas förutsättningar för god omsorg och pedagogisk verksamhet. Det innebär bland annat att det inte får vara för stora enheter, särskilt gäller det de minsta barnen och att det behöver finnas personal med adekvat utbildning på alla avdelningar. Det innebär också att barnen ska ha tillgång till en stimulerande utemiljö med tillräckligt stora lekytor. Vänsterpartiet vill ha mindre barngrupper för att varje barn ska få förutsättningar att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Personaltätheten behöver stärkas. Bristen på utbildad personal inom förskolan är ett stort problem. Vänsterpartiet vill att samtlig personal ska ha adekvat utbildning för sin uppgift. Goda förutsättningar till vidareutbildning av personal ska ges. På varje förskola måste det finnas förskollärare. Samtidigt är det viktigt att förskolorna ges förutsättningar för en god arbetsmiljö så att personalen stannar kvar. Detta kan exempelvis uppnås genom att ha hand om färre barn per anställd. Vänsterpartiet delar Lärarförbundets krav på tydliga och tvingande riktlinjer för förskolor. Vi vill motverka att förskolepersonal hamnar i ett läge med otrygga tidsbegränsade anställningsformer. Om personalgruppen är stabil blir också barnen tryggare. Vi har också

motionerat om att förbättra kompetensen när det gäller barn med neuropsykiatriska funktionshinder, en grupp som ökat och ökar kraftigt.

Mål 2026

- Lokalhyran för skolor ska finansieras via anslag, inte skolpengen.
- Modersmålsundervisningen ska utvecklas och inkludera fler språk.
- Utöka resursen för den s.k. likvärdighetsgarantin.
- Skolan ska ha likabehandlingsplaner med väl utvecklat genusarbete som inkluderar feministiskt självförsvar.
- Alla elever ska erbjudas läxläsningshjälp.
- Diskrimineringsgrunderna ska ha en framskjuten plats i skolans arbete.
- Inga avgifter ska få tas ut i skolan, t.ex. för friluftsdagar och utflykter
- Fritidshemsverksamheten ska erbjudas eleverna även på mellanstadiet.
- Satsningar på studie- och yrkesvägledning för nyanlända gymnasieungdomar ska tillföras.
- Insatser för barn med särskilda behov ska vara tillräckliga för alla typer av behov.
- Barn till arbetslösa ska ges full rätt till barnomsorg.
- Den kommunala naturskolan ska återstartas.
- Mindre barngruppen i förskolan måste införas.
- Uteytorna för alla förskolor ska vara väl tilltagna.

1.3 Kultur och fritid

Kulturens roll

Kulturen är och måste vara en obunden kraft i samhället, en förändrande kraft som bidrar till människors medvetande om sig själva och samhället och som aldrig får underkastas ideologier. Kulturen är en avgörande del av demokratin, och ska inte betraktas som ett särintresse. Alla ska kunna delta i kulturen på lika villkor.

Biblioteken – mötesplats och kulturnav

Folkbibliotekens demokratiska uppdrag är att genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning bidra till att utveckla samhället. Särskild uppmärksamhet ska ges till personer med annat modersmål än svenska, till minoritetsspråken och personer med funktionsnedsättningar. Biblioteken är därför olämpliga för marknadsmodeller med bokutlån eller besökssiffror som mått, medborgarengagemang och läsfrämjande insatser kan inte räknas genom kvantitetsmått. Folkbiblioteket har sedan sin tillkomst varit det naturliga navet för den lokala kulturen och samhällsengagemanget. Därför behöver det finnas ett bibliotek i varje bostadsområde, däribland Henriksdal och Ektorp.

Satsa på kulturskolan

Konstnärliga uttryck bidrar till barns och ungdomars utveckling och ger dem både glädje och stolthet. Barnkonventionen slår fast att alla barn har rätt till kultur! Därför måste tillgången till kulturskolan i Nacka bli mer jämlik. Det nuvarande kundvalssystemet är diskriminerande eftersom det inte når alla Nackas barn. Det behöver reformeras så att familjens ekonomi eller var i Nacka man bor inte ska vara avgöra om man kan delta eller inte. Även den öppna avgiftsfria kulturskolan som bara finns i en kommundel behöver etableras i fler delar av Nacka.

Förutsättningar för kulturskapare

På några få år har många billiga ateljéer, verkstäder och replokaler försvunnit när de gamla industrilokalerna har rivits och ersatts av bostäder och kommersiella fastigheter. Nackas konstnärers tillvaro skulle underlättas av ateljéstöd som i Stockholm och Värmdö. Nacka behöver bygga ändamålsenliga och billiga lokaler till kommunens kulturutövare, istället för att sälja ut teaterlokaler till högstbjudande.

Konstens förutsättningar

Den offentliga konsten i Nacka behöver återföras till kulturnämnden från den offentlig-privata modell den tillåts ha under kommunstyrelsens regi. Konsten används som smörjmedel för en marknadsdriven stadsplanering med mål att höja mark- och lägenhetspriser. Det är inte i kommuninvånarnas intresse att stödja en sådan konstpolitik. Vi vill införa enprocentsregeln i Nacka och att även privata byggherrar omfattas – minst en procent av byggkostnaden ska gå till utsmyckning. En kommun i Nackas storlek ska inte bara behöva förlita sig på Stockholms kulturliv, en ny konsthall med tillräckliga medel att driva ett intressant utåtriktat konstprogram vore ett tillskott till Nackas kulturliv.

Ungas kulturliv

Unga Nackabor har genomsnittligt goda förutsättningar för att klara sin skolgång och få en bra start på vuxenlivet, men bakom genomsnittet finns faktiska människor och Nacka har bland de största skillnaderna mellan invånarnas livsvillkor i landet. Detta sker samtidigt som kommunen kontinuerligt sänker kulturpengen. Vänsterpartiets kulturpolitik syftar till att å ena sidan förbättra kommunens service och kulturutbud för alla medborgare, å andra sidan att förbättra de reella villkoren för verksamheterna och deras personal. Vi vill att verksamheterna ska nå unga i socialt utsatta områden och tror därtill att ungdomsverksamheter, som exempelvis fritidsgårdarna, bör få ett särskilt uppdrag att rikta sig till målgrupper som inte i så stor utsträckning idag söker sig till verksamheten för tjejer, hbtqi-personer och personer med funktionsvariationer.

Finansiering av kultur och fritid

De kommunalt finansierade verksamheterna ska fördelas efter de behov som finns, men ju mer fyrkantigt standardiserade finansieringsmodeller vi har till verksamheterna, desto mindre träffar vi de skilda behoven. Detta märks särskilt i beslut som rör områden som Fisksätra och Henriksdalsberget, som blir sämre behandlade än Saltsjöbaden. På kort tid har vi sett detta i beslut om fritidsanläggningar, skolor och byggplanering.

Ett exempel är byggnationen av en simhall i Saltsjöbaden. De oförutsedda utgifterna för att placera simhallen på en problematisk markyta får skena iväg hur långt som helst, trots att badet ska byggas på en plats där få Nackainvånare bor. Vänsterpartiet anser istället att nya Näckenbadet ska byggas i Fisksätra.

När man skulle hitta en placering för en multihall i Fisksätra och inte fann en tillräckligt stor plats, hastade man igenom ett beslut där man accepterade att multihallen skulle halveras i förhållande till det beslut om hallen som kommunfullmäktige tidigare antagit. När boende i Tippen/Saltsjöbaden hade synpunkter på byggplanerna där, ändrades planerna i enlighet med de boendes önskemål.

Ett annat exempel är när Fisksätraskolan lades ner och fastigheten köptes av Stena som redan har fastighetsmonopol i området. Föräldrar och elever fick två veckor på sig att göra ett nytt val av skola. De hade dessutom endast överblivna platser att välja på. När en skola lades ner i Tippen/Saltsjöbaden skedde det med god planering, föräldrar och elever fick sex månader på sig att välja en ny skola.

Prova-på-verksamhet

Vi vill också se att prova-på-verksamheterna utvecklas. Det handlar om allt från olika musikinstrument eller kulturyttringar, till olika typer av idrott och hantverk. Kommunen måste få ett bättre samarbete med de flesta idrottsföreningarna, och bidra på olika sätt till att "alla ska med" kan bli verklighet. En hel del vuxna, framför allt äldre, finns med i de olika verksamheterna, både som deltagare och handledare. Det går också att prova på olika språk och olika kulturers matlagning.

Bygg fler idrottsplaner

Nacka har jämfört med de flesta andra kommuner i Stockholmsområdet väldigt få fotbollsplaner och planer för annan idrott. Förutsättningarna för idrott är viktiga för folkhälsan och för att ge möjlighet till meningsfulla fritidsaktiviteter. Nu när det byggs många nya bostäder i kommunen och det därmed blir många fler invånare, behöver många nya planer byggas. För att göra dem tillgängliga för barn och ungdomar måste de placeras centralt.

Stöd studieförbunden

Nacka behöver också börja stödja studieförbunden och verka för en återetablering i kommunen. Genom studieförbundens deltagarstyrda bildning utjämnas utbildningsklyftor i samhället och delaktigheten ökas i kultur- och samhällslivet.

Mål 2026

- Det ska finnas ett välutrustat bibliotek i varje större bostadsområde och de ska drivas i kommunal regi.
- Litteratur på mångspråk, minoritetsspråk och lättlästa böcker ska synliggöras.
- Alla barn och ungdomar i åldern 6–19 år ska få en högkvalitativ och bred musikundervisning inom olika musikgenrer efter vars och ens begåvning, intresse och ambition.
- Samma kursavgift ska tillämpas oavsett vilken kulturyttring man vill studera inom kulturskolan.
- Avgifterna i kulturskolan ska sänkas kraftigt och på sikt slopas helt.
- Kulturskolan ska vara kommunal verksamhet och inte konkurrensutsättas.
- Alla barn och ungdomar i åldern 3–19 år ska genom kulturpengen för förskola och skola ta del av minst två konst-, teater-, dans- eller musikarrangemang per år.
- Kulturhusen ska ges tillräckliga anslag för att ha råd att driva husen professionellt.
- Verksamhetsstöden ska omstruktureras så att kulturhus och andra mer etablerade och långsiktiga kulturverksamheter kan beviljas verksamhetsstöd tre år i taget.
- Inför enprocentsregeln för offentlig konst och konstnärlig utsmyckning vid nybyggnation.
- Kommunen ska stödja en rik och varierad föreningsverksamhet genom anläggningar och bidrag.
- Likvärdiga resurser ska satsas på flickors/kvinnors och pojkars/mäns fritidsverksamhet. Fritidsgårdar med ett varierat utbud och generösa öppettider ska finnas i alla större bostadsområden så att alla barn oavsett bakgrund kan delta.
- Öppna fritidsklubbar ska erbjudas i de områden där de saknas idag.
- Simskola för alla barn till en låg avgift ska erbjudas både under lov och terminstid.
- Nacka ska satsa på verksamheter för unga och fritidsgårdarna ska vara i kommunal drift för att nå långsiktiga mål.
- Nya Näckenbadet ska byggas i Fisksätra.
- Stöd till studieförbunden ska återinföras.
- En simhall ska byggas i Orminge.
- Fler fotbolls- och idrottsplaner ska byggas i centrala lägen i kommunen.
- Sicklavallen ska få en 11-mannaplan.

1.4 På äldre dagar

Äldreplan och äldreombud

Andelen äldre kommer att öka. Vi kommer att leva längre och vara friskare längre upp i åren med nya krav, behov och förväntningar. Kommunen ska ta sitt ansvar för planering och försörjning av äldreomsorgen. Vänsterpartiet vill att en äldreplan ska utarbetas och användas i kommunen. Äldreplanen ska långsiktigt peka ut färdriktningen och styra utvecklingen samt tydliggöra förutsättningarna för kommunens äldreomsorg, såväl på kort som lång sikt. Resurserna som kommunen satsar på äldreomsorgen ska med hjälp av planen prioriteras på ett sätt som stämmer överens med de behov och önskemål som finns. Mångfald betyder för oss inte antalet utförare, utan att insatser kan utföras på olika sätt, utifrån vars och ens behov.

Trygghet för äldre handlar om så mycket mer än äldreomsorg. Många äldre kan ha svårigheter att själva driva sin rätt till sjukvård, äldreomsorg, hemtjänst och färdtjänst. Vi vill verka för att ett äldreombud, en funktion fristående från social- och äldreomsorgen, inrättas i Nacka. Äldreombudet ska vara neutralt och opartiskt samt omfattas av tystnadsplikt, och fungera som en brygga mellan brukare, befattningshavare, verksamheter och myndigheter.

Fler platser i olika sorters boenden

Ensamhet och begynnande skröplighet bör kunna mötas och motverkas redan innan man behöver ett seniorboende. Vi ser idag en ökande psykisk ohälsa hos äldre, bland annat på grund av ofrivillig ensamhet. Dödsträvan i suicid ökar oroväckande mycket i den här gruppen. Det är inte rimligt att det bara finns "traditionella" äldreboenden. Vi behöver till exempel kollektivhus dit man kan flytta redan innan man blir gammal och sjuk, och där man själv fortfarande kan delta i viss gemensam matlagning, städning och annat. Mitt-emellan-boende, liknande de tidigare servicehusen, med gemensam restaurang/matsal och personal för tillsyn och hjälp med städ och tvätt. När man blir i behov av dygnetruntvård på grund av sviktande hälsa eller demens som gör att man inte klarar sig själv får man flytta till ett vanligt särskilt boende.

Hemtjänst

Hemtjänsten ska underlätta för äldre att kunna bo kvar hemma och ha ett bra liv. Även om det bistånd som ges är anpassat efter hjälpbehovet, bör äldre ha större inflytande i hur det ska utföras. För att komma fram till detta kan det behövas både tid och tillit mellan äldre och personal. Dagens biståndsbedömning ger inte det utrymme. Möjligheterna till inflytande behöver förstärkas för äldre. Tid är kärnan i denna verksamhet, och därför behöver så mycket tid som möjligt frigöras för dem som arbetar inom hemtjänsten. När många olika företag utför hemtjänst i ett och samma område förloras möjligheten att samordna insatser. Som ett minimum måste en kommunal hemtjänst som alternativ skapas.

Mål 2026

- Hemtjänst och äldrevård ska drivas kommunalt.
- Ett särskilt fokus på äldres psykiska ohälsa och suicidprevention ska fullföljas.
- Alla som har hemtjänst eller bor på äldreboenden ska ha möjlighet att komma utomhus varje dag.
- Äldre inom särskilt boende ska ha en god social matsituation.
- Minst 80 % av personalen inom såväl kommunal som privat driven äldreomsorg ska vara utbildade.
- Formerna för samvaro mellan barn och äldre, t.ex. närhet mellan förskola och äldreboende med delad matsal, ska utvecklas.
- Insyn och transparens ska genomsyra all äldreomsorg.
- Det ska finnas minst två MAS (Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska) i kommunen.
- Kommunen ska bistå med boende för personer med äldrepsykiatrisk problematik.

1.5 När vardagen sviktar/socialt stöd

De flesta människor råkar någon gång under livet ut för att vardagen sviktar, att man är i en situation som man inte klarar sig ur på egen hand. Kommunens sociala stödinsatser har skurits ner och centraliserats i alltför stor utsträckning. Det behövs mer uppsökande verksamhet, men inte i form av privatisering inom den sociala sektorn. Människor som behöver samhällets stöd har en svår livssituation och har ofta inte ork att själva ta initiativ till att få hjälp, än mindre har de kraft och tid att leta efter vem av ett antal olika "aktörer" som är bäst lämpad att hjälpa dem.

Förebygga

Kommunen har ett ansvar för att bedriva ett förebyggande arbete. Många ungdomar behöver ett fungerande socialt stöd när hemmet och familjen inte räcker till. Fältassistenter för förebyggande barn- och ungdomsverksamhet borde därför finnas i våra större bostadsområden. Fältassistenter har en viktig roll i nätverksarbetet tillsammans med socialtjänst, skola, förskola, fritid och polis.

Förbättrad socialtjänst

Vänsterpartiet vill förändra inriktningen för socialtjänsten i Nacka. Förutom att möta de akuta behoven vill vi lägga resurser på uppsökande och förebyggande socialt arbete. Arbetssättet måste bygga på en kunskapsbaserad socialtjänst. Det innebär att man i alla beslut utgår från socialsekreterarnas erfarenhet, klienternas erfarenhet och önskemål, samt forskning på området. Det innebär också att man systematiskt följer upp sina insatser för att försöka ta reda på vilka insatser som ger resultat, vad som förvärrar situationen och vad som gör situationen oförändrad.

Psykiatrisk vård

Människor med behov av psykiatriskt stöd blir fler. Behoven var stora redan före psykiatireformen på 1980-talet då kommunerna skulle ta över ansvaret från staten. Behoven blev ännu större efter 1990-talets allmänna åtstramningar i Nacka. Ansvaret för psykiskt sjuka är nu delat mellan landsting och kommun. Samordningen är bristfällig, vilket drabbar de vårdbehövande. Förutom vård och behandling behövs insatser för att bryta den isolering som många lever i. Social gemenskap och kontakter med andra gör att människor mår bättre.

Missbruket av alkohol har ökat kraftigt bland ungdomar i Nacka. Kvinnors missbruk har ökat och upptäcks inte lika lätt av omgivningen som mäns missbruk. Vänsterpartiet vill att alla ska få möjlighet att ta sig ur sitt missbruk och vi vill satsa på olika alternativ i form av öppenvård.

Mål 2026

- Tillgång till kollektivhus och ”mittenellanboende” som alternativ till hemtjänst, dit man kan flytta redan innan man blir i behov av vissa hjälpinsatser.
- Förebyggande och uppsökande socialt arbete med hög kvalitet gentemot vuxna, barn och ungdomar.
- Alkohol- och drogmissbruk ska motverkas genom kontroll, förebyggande arbete, samt upprättande av ett alkohol- och drogpolitiskt program.
- Behov av stöd och insatser för barn och unga i utsatta situationer ska utredas.
- Ett tak över huvudet-garanti införs med målet att ingen ska vara frivilligt hemlös.
- All personal inom samtliga verksamheter ska ha goda kunskaper om diskrimineringslagens grunder och om hur man kan arbeta för att motverka att diskriminering förekommer.
- Ökat ekonomiskt stöd till barn- och familjeenheten för att kunna hantera ökningen av antalet orosanmälningar.
- Genomföra en årlig kartläggning av antalet hemlösa i Nacka.
- Alla upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) ska göras med utgångspunkt från kvalitet och pris.
- Rättigheter och behov för personer med funktionshinder ska tillgodoses i alla beslut och verksamheter.

1.6 Funktionshinder

Vänsterpartiet vill ge funktionshindrade möjlighet att leva ett rikt liv där funktionshindret begränsar så lite som möjligt. Vi vill göra samhället tillgängligt för alla.

År 2002 tog Riksdagen ett beslut att Sverige år 2010 skulle vara tillgängligt för alla. I Sverige och i Nacka har vi långt kvar till dess att samhället är tillgängligt. Var och en, med eller utan funktionsnedsättning, behöver inte röra sig många minuter i Nacka för att inse att tillgängligheten är dålig, till och med i nyplanerade och nybyggda områden och butiker.

Inflytande

Här har funktionshindrades organisationer stor kunskap som de bör få ökade möjligheter att dela med sig av, till allas vår nytta. Kommunen har ett handikappråd som ska vara kontaktpunkt mellan kommunen och funktionshindrade. Representanter för organisationerna satsar mycket av sin fritid, men kommunen ger orimliga villkor för medverkande. Ersättning på motsvarande sätt som för övriga förtroendevalda, rätt att ta initiativ för att driva tillgänglighetsfrågor i den kommunala beslutsapparaten, samt aktivt stöd från den kommunala förvaltningen är rimliga krav.

LSS

Lagen om Stöd och Service ger många funktionshindrade rätt till stöd. Vänsterpartiet vill att bedömningen och beviljandet av bistånd präglas av generositet. Viktigt är också att insatser utformas i samarbete med berörda och anhöriga. Korttidsboenden och avlösning ska hjälpa anhöriga att orka. Verksamheten måste planeras så att det överenskomna kan realiseras och arbetsförhållandena för personalen vara sådana att personalomsättningen hålls nere. Det ska finnas gruppboenden i kommunen som utgår från de behov som finns. Kommunen ska själv kunna tillgodose behoven genom att driva gruppboenden i Nacka så att anhöriga och uppväxtmiljö finns nära. Platser ska inte behöva köpas i andra kommuner.

Mål 2026

- Planera för en ny träfflokal för personer med psykiska funktionshinder i samtliga kommundelar.
- Vid all samhällsplanering i Nacka ska tillgänglighet eftersträvas och redovisas.
- Handikapprådet ska bli tillgänglighetsfrågornas spjutspets i Nacka, ledamöterna ska ha rimliga villkor.
- God man-funktionen måste fungera, mer resurser måste skjutas till för detta.
- Ökade resurser för ledsagning och avlösning måste tillföras. Nolltaxa för ledsagning ska införas.
- Stöd till funktionshindrades idrottsverksamhet ska ges.
- Önskemål om fritidsverksamheter för funktionshindrade ska inventeras och ökat stöd till efterfrågad verksamhet ska ges.
- Det måste skapas fler platser i LSS-boenden inom kommunens gränser.

1.7 Flyktingmottagande

Nackas beredskap för att ta emot flyktingar måste bli bättre och det måste framför allt vara ett åtagande som löper över tid. Nu är det mycket svårt för en nyanländ att bo kvar i Nacka efter den tvåårsperiod då kommunen är skyldig att bistå med bostad.

Nacka arbetar idag konsekvent för att nyanlända ska lämna kommunen efter den tvååriga introduktionsperioden. Det innebär att barn rycks upp ur sin trygga vardag och att de vuxna förlorar den förankring i det nya samhället de skapat. Vänsterpartiet vill öka resurserna för flyktingmottagandet generellt i kommunen och att Nacka kommun lägger extra resurser på mottagandet av ensamkommande flyktingbarn.

Mål 2026

- SFI ska vara i kommunal regi.
- Alla som går SFI-utbildning ska erbjudas praktik med regelbunden uppföljning med fokus på språkinläringen.
- Kvaliteten i SFI-utbildningen ska vara så hög att en stor majoritet av deltagarna kan och vill fullfölja utbildningen.
- De som får arbete ska kunna få fortsätta med SFI.
- Inga flyktingar/nyanlända ska avvisas från sina bostäder efter introduktionen om två år – slut på social dumpning.

2. Platsen

Vi vet alla att de accelererande klimatförändringarna är en ödesfråga – ska våra barns generation kunna leva ett gott liv, såväl i Nacka som i världen i övrigt, så måste vi omgående ta tag i utsläpp av koldioxid och andra klimatgaser, rädda artrikedomen och anpassa oss till de klimatförändringar som ändå oundvikligen kommer att ske. Idag är ansvaret för klimat- och miljöfrågor splittrat i Nacka kommun och ingen har något övergripande ansvar. Kommunen är i behov av ett samlat ansvar för både långsiktig klimat- och miljöplanering, och för det mer kortsiktiga arbetet och miljötillsynen. Därför vill Vänsterpartiet i Nacka att en miljö- och klimatnämnd inrättas för ett samlat grepp och ansvar.

Vi vill se en balans i bevarandet av de natur- och bebyggelsevärden som finns i kommunen och nya planer för Nacka som välkomnar fler än samhällets rikaste. Planerna ska ta hänsyn till klimatpolitikens omställningskrav. En idé är femton-minuter-staden, exempelvis Orminge, som innebär en stadsplanering som präglas av närhet och varje medborgares rätt att ha gångavstånd till viktig service, skola, kultur och fritid, kollektivtrafik och möjlighet till rekreation. I det här kapitlet beskriver vi mer ingående vad det betyder för oss.

2.1 Miljö, hållbart samhälle

Vi vill också se en klimatfärdplan med tydligt sikte på ett fossilfritt samhälle senast 2040 och stärkta riktlinjer för kommunens upphandlingar med ett mycket starkare miljö- och klimatfokus, vilket bl.a. skulle kunna resultera i att maten som serveras i kommunens verksamheter blir ekologisk, närproducerad och djuretisk, att byggandet blir fossilfritt och plastförbrukningen minskar.

Koldioxidutsläpp

Nackas koldioxidutsläpp måste minska när det gäller konsumtion av varor och tjänster vars klimatpåverkan sker på andra ställen än inom kommunen. När siffrorna för Nackabornas klimatavtryck på grund av konsumtion utanför kommunens och landets gränser lades in och åskådliggjordes i Nackas koldioxidbudget, blev det tydligt att det inte går att stoppa klimatkrisen om den rika världen inte tar ansvar för den skadliga inverkan på klimat och miljö som vår förbrukning av varor och tjänster gör i andra delar av världen.

Förnybar energi

Vänsterpartiet vill att kommunen undersöker vilka möjligheter det finns att bygga vindkraftverk i kommunen. Vindkraftverk i mindre skala, t.ex. längs motorvägen skulle kunna vara en möjlighet. Man skulle kunna anställa en vetenskapligt sammansatt grupp av experter inom områdena vindkrafts- och bullerteknik samt natur- och kulturmiljö, som tar fram en utredning i samarbete med länsstyrelsen för att lämna förslag till den nationella planen för placering av landbaserad vindkraft. På så vis skulle det gå att identifiera två platser i kommunen som har goda förutsättningar för produktion av vindkraft och där acceptansen för placeringen är hög bland kommunens invånare. Vi vill att kommunen installerar solceller på samtliga kommunala byggnader som har förutsättningar för solenergiproduktion.

Bygg för klimat och miljö

Byggande av vägar och hus är ofta en belastning på klimat och miljö. Vi måste på alla sätt vi kan försöka skydda klimat och miljö. Under avsnittet ”Bygga och bo” finns ett antal avsnitt med förslag om just det.

Återvinning

I början av 2022 såg kommunens siffror för andelen hushållsavfall som samlades in för återbruk och återvinning dystra ut. Inte heller matavfallsinsamlingen hade kommit upp i förväntade mängder. Denna utveckling vill vi vända. Kommunen måste också skjuta till pengar för att Nacka vatten och avfall ska kunna intensifiera sitt arbete med att underlätta för kommunens invånare och företag att hantera sitt avfall på ett för klimatet och miljön riktigt sätt. En av de tre stora källorna till metangasutsläpp är avfallsdeponier. Vi vill se en reviderad avfallsplan med utredning av kommunens samtliga nio deponier med fokus på vilken skadlig inverkan de kan ha på klimat och miljö.

Vi vill också att det ska bli enklare att lämna avfall till återvinning. Idag förutsätter det ofta att man har bil för att transportera avfallet. Det är inte hållbart men medför också att avfall hamnar i hushållsavfallet som istället ska gå till återvinning.

Mål 2026

- Omhändertagande av dagvatten ska förbättras så att miljöpåverkan minimeras.
- Kommunen ska verka för att alla bostadsområden i kommunen har en fungerande källsortering och kompostering eller insamling av hushållsavfall.
- Utsläppen av växthusgaser ska minska med minst det som Nackas koldioxidbudget kräver.
- Kommunen ska när det är möjligt köpa/hyra fordon och maskiner som är eldrivna. Fossildrivna fordon ska fasas ut omgående.
- Den biologiska mångfalden ska bevaras och kommunens unika natur- och kulturmiljö ska beaktas vid exploatering och förtätning.
- Kommunen ska ge Nacka energi (NEAB) i uppdrag att starta en kraftig utbyggnad av laddinfrastrukturen.

2.3 Bygga och bo

Nacka är en av Sveriges mest segregerade kommuner. Under det senaste året har Fisksätra pekats ut som särskilt utsatt område. För att råda bot på detta krävs mer än att bara planera ett annat bostadsbyggande än idag, men just bostaden är en mycket viktig komponent. En bostadspolitik där höga inkomster krävs för att kunna bo leder till ett segregerat samhälle som kantas av rumsligt överflöd i vissa områden och ofrivillig trångboddhet och ofrivilligt sammanboende i andra. Ett fysiskt segregerat samhälle är varken socialt eller ekologiskt hållbart.

Bostaden är en grundläggande social rättighet – inte en vara på en marknad. Kommunen måste aktivt arbeta för att alla invånare ska ha möjlighet till bostad till ett rimligt pris. Vänsterpartiet vill också utveckla de eftersatta bostadsområdena i t.ex. Fisksätra och på Henriksdalsberget genom en medveten satsning på inkludering och social och ekologisk samhällsplanering. Men det är viktigt att den utbyggnaden sker med beaktande av att inte förstöra viktiga grönområden eller försämra miljön för nuvarande boende. Nacka behöver ha levande närsamhällen där civilsamhället har förutsättningar att verka. Därför behöver satsningar på kultur och fritid vara generella, för alla. Vi behöver tänka om när Nacka bygger stad så att vi får ett närsamhälle där vi vill och orkar hålla ihop.

Bygg hyresbostäder

På senare år har det nästan bara byggts småhus och bostadsrätter, trots att efterfrågan på hyresbostäder är stor och växande. Huvuddelen av de nya bostäderna ska därför vara hyresrätter. Det råder brist på hyresbostäder och många vill eller kan inte köpa en bostadsrätt eller en villa. Särskilt bekymmersamt är det för ungdomar som vill flytta hemifrån till sitt första egna boende. Få av dem har råd att köpa en egen bostad. Konsekvenserna har blivit dels att många ungdomar tvingas att bo kvar hemma mot sin vilja, dels att många av de som ändå flyttar, flyttar från Nacka. Att bygga bostäder till rimliga priser är viktigt även för arbetsmarknaden i Nacka – de som arbetar här ska också ha möjlighet att bosätta sig i kommunen.

Återskapa ett kommunalt bostadsföretag

Det enda säkra sättet för att bygga en tillräcklig mängd hyresbostäder är att det finns ett kommunalt bostadsbolag. Nacka hade ett kommunalt bostadsbolag fram till 1996 då det avvecklades och bostäderna såldes ut. Vi vill att kommunen, eller åtminstone regionen, tar sitt ansvar och åter bildar ett bostadsbolag som låter bygga, förvalta och hyra ut bostäder till rimliga priser. Det kan ske genom att kommunen går in som byggherre vid exploateringar eller genom övertagandet av privata hyreshus. Genom ett kommunalt, allmännyttigt, bostadsbolag är förutsättningarna bättre för att kommunen verkligen ska kunna ta sitt ansvar för bostadsförsörjningen på allvar, och att möjligheterna ökar för personer med lägre inkomster att kunna få en bostad i Nacka.

Nya hyresbostäder med rimliga hyror

För att kunna få låga hyror i nya hyresbostäder krävs beslut av regering och riksdag. Tyvärr gäller det även för allmännyttiga bostadsbolag, där relativt ny lagstiftning gör att även deras hyror pressas upp. Dock kan Nacka kommun göra mycket för att få till mer rimliga inflyttningshyror i nya hyresbostäder. Det handlar om att kommunen idag upplåter mark till högstbjudande, vilket så klart pressar upp hyrorna. Här kan kommunen agera annorlunda. Till dess att Nacka har ett kommunalt bostadsföretag vill vi att kommunen upplåter marken till ett lågt och fast pris, till dem som åtar sig att bygga hyresbostäder med lägsta inflyttningshyra. Samtidigt måste kommunen samverka med byggherrar och fastighetsägare för att snabbt kunna få en bättre balans i bostadsbyggandet. I planmonopolet har kommunen ett bra redskap för styrning. Det finns exempel på kommuner som genom samarbete med prispressande byggbolag har kunnat få bra bostäder upp till 30 procent billigare. Nacka kommun bör ta till sig dessa erfarenheter.

Det går att bygga annorlunda

Genom avtalet om tunnelbana till Nacka centrum så förbinder sig Nacka att bygga en stor mängd bostäder. Decenniers misstag att låta enskilda exploatörer bygga sitt eget lilla område efter egna idéer har lett till ett uppdelat Nacka med en massa små öar av bebyggelse utan sammanhang. Att nu bygga ”stad” på Sicklaön ger en möjlighet att bygga igen mellanrummen och få en mer sammanhängande bebyggelse. Nu visar det sig att tunnelbanan blir fem år försenad samt att byggföretagen ser en mycket mindre efterfrågan på de dyra bostadsrätter som planerats att byggas. Detta gör att ett omtag av planeringen för byggandet kan ske. Vi vill att planeringen styrs om till hyresbostäder med rimliga hyror, med fler grönområden och fler idrottsytor och idrottsanläggningar i centrala lägen. Vi vill att Trolldalen, Svindersberg och Ryssbergen sparas som grönområden och inte bebyggs.

Bygg grönt och ljust

Nacka försöker göra sig modernt genom att ”bygga stad”. Nackas tolkning av stad är slutna ”stadskvarter” omgivna av bilgator. De slutna kvarteren innebär i praktiken också mörka lägenheter och mörka gårdar, detta då gårdarna är relativt små gentemot de omgivande husen. Vi vill att kvarteren byggs med ljus och luft och därmed oftast med öppna kvarter. Är kvarteren öppna mot söder så innebär det att man kan bygga någon våning högre och ändå uppnå en grön och ljus stad som även är positiv ur ett ekologiskt perspektiv. Därmed blir den nya staden också mycket mer attraktiv som bostadsområde.

Bygg bostäder för de som behöver dem

Nacka bedriver idag vad som brukar kallas ”social dumpning”, d.v.s. att istället för att se till att det finns bostäder för nyanlända efter den tvååriga introduktionsperioden, och för andra med sociala behov, arbetar Nacka kommun aktivt för att dessa människor ska flytta till andra kommuner. Vänsterpartiet ser dessa bostadsbehov som en naturlig del i kommunens ansvar för bostadsförsörjning för alla som bor i kommunen. Mycket av dessa behov skulle kunna klaras av om kommunen dels hade ett kommunalt bostadsbolag, dels om andelen bostäder som byggs till en större del vore hyresbostäder med rimliga hyror.

Återupprätta en kommunal bostadsförmedling

Nacka har ingen egen bostadsförmedling. Man hänvisar till Stockholms stads och till privata bostadsföretags egna köer. Det är inte ett rimligt sätt att ta ansvar för bostadsförsörjningen, ett ansvar som Nacka har enligt lag. Därför vill Vänsterpartiet att kommunen ska återupprätta en riktig bostadsförmedling. En gratis sådan är viktig för att undanröja bostadssegregationen.

Skärp miljö- och klimatambitionerna

När byggnation i de olika stadsplaneprojekten sker av privata exploatörer är det i första hand ekonomin som är viktig för dem; den enskilde exploitören har fått igenom sin vilja nästan jämt. För att kunna realisera de jämlikhets-, klimat- och miljökrav Vänsterpartiet vill se genomförda måste kraven ingå i de exploateringsavtal som kommunen sluter med byggarna. Plan- och bygglagen och andra lagar sätter gränser för vad som teoretiskt kan krävas, men i praktiken går det att ställa mycket högre krav, särskilt gäller det om kommunal mark samtidigt anvisas för byggandet. Från många andra kommuner i Sverige, särskilt i Stockholmsområdet, finns goda exempel på detta. Samtidigt är det viktigt att vi i Nacka själva fastställer vilka krav vi vill ställa.

Nackas strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen innehåller många bra delar. Dock är det bara ambitioner, inte något som man i praktiken ställer som krav eller skriver avtal om med exploatörer. Därför måste strategin skärpas, både vad gäller innehåll och hur den ska uppnås och förankras i alla byggprojekt.

Bygg för bättre klimat, miljö och social hälsa – bibehåll gröna områden

I första hand bör byggen ske på redan använd mark, vilket gör att naturmark kan sparas. Naturmark ska endast i undantagsfall bebyggas. I samma anda ska strandskyddet respekteras och inte upphävas vid exploatering. Ryssbergen är ett flagrant exempel på hur oersättlig naturmark exploateras i Nacka, något som Vänsterpartiet länge agerat mot. Beslut om exploatering är taget, men planen kommer självklart att överklagas och kommunen bör i den fortsatta hanteringen agera för att planen upphävs. Bostäderna är en av de största energiförbrukarna. Som ett led i att skapa ett mer hållbart boende bör energisåla s.k. passivhus få en framträdande roll vid nybyggen. Det är viktigt att även uppnå en energieffektivisering i befintliga bostäder.

Områden som Ramsmora med stora kulturhistoriska och miljömässiga värden riskerar också att förstöras när enskilda markägare vill låta exploatera sin mark. Den enskilda äganderätten måste där underordnas klimat- miljö- och kulturhistoriska intressen.

Bygg i trä i kommunen

Nya byggnader måste byggas med material och produktionsmetoder som minimerar klimatutsläppen. Produktion av betong genererar stora mängder koldioxid. De produktionsmetoder som används ska generera så låga klimatutsläpp som möjligt, och trä ska användas i konstruktionerna i så hög grad som möjligt.

Träkonstruktioner har dessutom den fördelen att de är betydligt lättare än betong, vilket gör att grundläggningen kan förenklas. Flera exempel visar också att det faktiskt är billigare än att motsvarande hus byggs i betong.

Klimatanpassa nya och befintliga områden

Den ökande medeltemperaturen på jorden och särskilt i våra trakter kommer att ge stora konsekvenser i form av kraftiga regn och lite längre fram kraftigt höjd havsnivå. Kommunen har utarbetat ett program för klimatanpassning som dock är väldigt trubbigt. Programmet måste snabbt skärpas samt att stränga krav ställs vid nybyggnation så att risken för skador på människor och egendom undanröjs.

Mål för 2026

- Utbyggnaden av Nacka ska ske med social hållbarhet i åtanke och minskad segregation som riktmärke.
- Fler hyresrätter ska byggas. De ska utgöra minst hälften av alla nya bostäder.
- Ett kommunalt bostadsbolag ska bildas.
- En kommunal bostadsförmedling måste återupprättas.
- Ett åtgärdsprogram mot segregation ska utformas.
- Boendet ska energieffektiviseras och passivhus ska byggas.
- Kommunen ska satsa på trygghetskapande åtgärder i offentliga miljöer och mötesplatser inom varje kommundel.
- Grönområden ska bevaras och byggandet ska i möjligaste mån ske på redan ianspråktagen mark.
- Ryssbergen, Trolldalen, Svindersberg och Ramsmora ska inte bebyggas.
- Ut- och inpendlingen ska minska genom en satsning på nya arbetsplatser i Boo, Älta och Fisksätra/Saltsjöbaden.
- Den biologiska mångfalden ska bevaras och kommunens unika natur- och kulturmiljö ska beaktas vid exploatering och förtätning.
- Kommunen ska stimulera byggande av kollektivhus.
- Tillgängligheten ska öka och kollektivtrafiken ska byggas ut.
- Detalj- och översiktsplaneringen ska verka för en omställning till kollektiv-, cykel och gångtrafik.
- Bygget och bevarandet av gröna gårdar och odlingar bland bostadshus ska premieras.
- Fler hus i trä ska byggas och betonganvändningen vid byggnationer ska minimeras för att hålla nere CO₂-utsläppen.
- Vid nybyggnation ska klimatåtgärder planeras in, även vid upphandlingar.

2.4 Kommunikationer och trafik

Nacka är en förortskommun till Stockholm och invånarna i Nacka har stort behov av att kunna resa till Stockholms innerstad och till de olika förorterna. Resandet är en förutsättning för att en stor del av Nackaborna ska kunna ta sig till och från sina arbetsplatser, men också för att kunna upprätthålla ett socialt liv. Många Nackabor åker bil men både av ekonomiska och klimat- och miljömässiga skäl måste biltrafiken styras över till andra sätt att resa.

Det är inte Nacka kommun utan Region Stockholm som ansvarar för kollektivtrafiken, men kommunen har ändå stora möjligheter att påverka förutsättningar för resor och resmönster. Kommunen kan också ställa krav på och verka för förbättringar i kollektivtrafiken.

Minska behovet av resor

Behovet av att kunna resa i Stockholmsregionen kommer att finnas kvar inom en överskådlig framtid. Men utpendlingen från Nacka är stor eftersom vi har ett underskott av arbetsplatser i kommunen. Ser man tillbaka 50-100 år var Nacka en av landets största industrikommuner men så är det inte idag. Det är dock angeläget att Nacka åter blir en kommun med en större andel arbetsplatser. När det byggs nytt i Nacka får det inte bara bli en sovstad och köpcentra utan en blandning av arbetsplatser bör även tillkomma.

På så sätt kommer en större andel Nackabor kunna ha sitt arbetsliv i kommunen, vilket också innebär ett mindre behov av resor. Men Nacka har också en stor inpendling. Många som arbetar i lägre betalda yrken bor i andra kommuner än Nacka, de har helt enkelt inte råd att bo i kommunen. De bostäder som byggs är i huvudsak dyra bostadsrätter och de få hyresbostäder som byggs har orimligt höga hyror. Med Vänsterpartiets bygg- och bostadspolitik kommer förutsättningarna bli annorlunda, med dubbla effekter: mindre behov av inpendling men också bättre förutsättningar för personalförsörjningen inom vård-, skol- och serviceyrken.

Snabb och turtät kollektivtrafik

Alldeles för många Nackabor väljer att åka bil istället för att åka kollektivt eller cykla. Trots bilköer är det fortfarande bekvämt att åka bil, och många väljer det istället för alternativa sätt att resa. Men för många andra finns inte det valet. För båda dessa grupper är det viktigt att kollektivtrafiken är robust, bekväm och har god turtäthet. Runt år 2030 kommer tunnelbanan till Nacka men det är fortfarande bara västra Sicklaön som kommer att ha direkt tillgång till den, för övriga Nackabor är det fortfarande buss som utgör första delen av resan och det är en lång tid kvar innan tunnelbanan är igång.

Saltsjöbanan kommer troligen att vara avstängd några år i mitten av 2020-talet, under den tiden måste snabba och bra bussförbindelser ersätta den.

Inga flera stora trafikleder

Erfarenheten visar att utbyggnad av biltrafikleder inte bara omfördelar trafiken utan också för med sig en ökad biltrafik. Detta står helt i motsats till alla klimat- och miljömål. Även om allt fler bilar blir elektriska så innebär fler bilar ändå en klimatbelastning. Vägar upptar också en orimligt stor del av ytan i stadsmiljön. Därför avvisar Vänsterpartiet satsningar på nya motorleder och vägar. Frågan om att bygga ”Östlig förbindelse” (eller Österleden som den

kallats tidigare) har åter kommit på dagordningen för biltrafikförespråkarna, men kostnaderna för en ny motorled är mycket höga, jämför med Förbifart Stockholm vars kostnader rusar.

En ny Skurubro är snart klar. Vänsterpartiet har hela tiden varit emot att det ska vara avgifter på bron. Vi har inget emot generella trängselavgifter för att styra resandet till kollektivtrafik men avgift på bron slår särskilt mot boende i en kommundel, vilket inte är acceptabelt.

Förbättra för gång- och cykeltrafikanterna

Möjligheterna att cykla och gå i Nacka har förbättrats men fortfarande återstår mycket att göra. Cykeln är ett viktigt verktyg för hållbara transporter. De regionala cykelstråken ska vara dimensionerade enligt god standard för möten i rusningstrafik, och ska ses som cyklisters motsvarighet till motorvägar. Nacka behöver tydligare separera cyklister från fotgängare, och motverka de olycksrisker som finns runt busshållplatser. Minst en cykelservicestation behöver anläggas längs med varje regionalt cykelstråk.

Använd vattenvägarna

Vattenvägar kan utnyttjas bättre för pendlingstrafik än vad som görs idag. En av förutsättningarna är att busstrafiken till bryggorna förbättras, en annan att turtätheten på båtarna ökar.

Förbättra trafiksäkerheten

Hastighetsgränserna sänks på allt fler vägar i tätort för att öka trafiksäkerheten. I Nacka har få sådana sänkningar gjorts. Det finns fortfarande många vägar i kommunen där trafiksäkerheten är bristfällig, särskilt för cyklister och gångtrafikanter. Områden som är särskilt trafikfarliga är runt skolor och förskolor, vid tider då många föräldrar väljer att lämna sina barn.

Mål 2026

- Turtätheten på alla busslinjer måste förbättras.
- Fler direktbussar från de yttre kommundelarna ska sättas in.
- Fungerande tvärförbindelser, både inom Nacka och till andra delar av regionen måste ordnas, t.ex. snabbussar till Älvsjö.
- Tunnelbanan ska förlängas till Orminge och även från Skarpnäck till Älta.
- Alla planer på Östlig förbindelse ska avbrytas.
- Avgifter på nya Skurubron ska inte införas.
- Ett sammanhängande nät av cykelvägar, separerade från biltrafiken ska byggas i hela Nacka.
- Breda cykelbanor som fungerar både för snabb- och långsamcyklister ska byggas längs alla huvudstråk i kommunen.
- Cykelparkeringar ska byggas ut i anslutning till kollektivtrafiken.
- I regionen arbetar vi för kraftigt sänkta biljettpriser och på sikt nolltaxa.
- Trafiksäkerheten ska ökas genom sänkta hastigheter.
- Områden kring skolor och förskolor måste ses över för att öka säkerheten för eleverna. Biltrafikfria zoner och stoppförbud runt dem kan vara en väg att gå.

3. Organisationen/politiken

Inflytande och att kunna göra sin röst hörd är fundamentalt för vår demokrati. En av de stora politiska utmaningarna, såväl i Nacka som i hela Sverige, är att förbättra resurssvaga och marginaliserade gruppers möjligheter att delta i det politiska livet. Nacka är en kommun där valdeltagandet skiljer sig mycket mellan olika områden.

Nacka kommun har under det borgerliga styret auktoriserat ett stort antal utförare inom olika verksamheter, och lämnat över ansvaret för verksamhetens kvalitet på vad man kallar ”kunden”, brukaren, genom det så kallade kundvalet. Mycket av kommunens verksamhet är därmed utlagd på privata utförare som vill få vinst på sin verksamhet. Det betyder också att alla våra skattepengar faktiskt inte går till verksamhet för kommunens invånare. Vi vill att kundvalet ska upphöra och ersättas med ett styrsystem där varje verksamhet ska vara av god kvalitet och där de flesta önskar välja den närmaste verksamheten. I det här kapitlet beskrivs hur vi kan nå detta mål till 2026.

3.1 Demokrati och medborgarinflytande

En demokratisk kommun

Vänsterpartiet vill fördjupa demokratin och utvidga den till alla samhällsområden. Allas delaktighet kräver verkliga möjligheter till inflytande. Demokratin ska stärkas genom öppen dialog mellan förtroendevalda och medborgare, genom ökat inflytande för de boende i deras egna områden, och genom större frihet för personalen i Nacka kommun att, inom ramen för de folkvaldas beslut, planera och utforma verksamheterna.

En grundbult i det demokratiska arbetet är fortsatta satsningar på att informera och engagera medborgarna i politiken och ett höjt valdeltagande, specifikt i de kommundelar som har lägre valdeltagande än genomsnittet i kommunen och Sverige. Genom att anställa valinformatörer som arbetar med insikten att människor har olika förutsättningar att ta till sig sina demokratiska rättigheter, kan vi bättre nå ut till unga, arbetslösa och utlandsfödda som är de grupper som statistiskt sett röstar i mindre utsträckning.

Stärk den folkvalda församlingen

Idag har kommunens organisation medfört och inneburit att marknaden styr även inom kommunen – ett fåtal beslut tas i kommunfullmäktige och den verkliga makten har istället hamnat i famnen på ett fåtal chefstjänstemän och kommunstyrelsens ordförande. Vänsterpartiet vill återföra makten till kommunfullmäktige. Genom de folkvalda kan ett helhetsgrepp tas och problemen lösas för flertalets bästa. Kommunen ska använda sin egen kompetens för att planera och utveckla verksamheten. Arbetet ska utföras i kommuninvånarnas intresse, inte anpassas till privata företags kortsiktiga behov. Folkvalda politiker ska ha den insyn och det ansvar de behöver för att åstadkomma detta.

Vänsterpartiet vill ge tillbaka ansvaret för verksamheterna till facknämnderna. Genom att avskaffa organisationen, där ”finansiering” och ”produktion” är åtskilda, vill vi återföra makten från marknadsintressen till de folkvalda. För att behålla fokus på miljöfrågor vill vi bryta ut miljökontoret ur miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen och skapa en separat miljönämnd.

Stärk medborgarinflytandet

Vänsterpartiet vill att invånarna ska få bättre möjligheter att påverka kommunens verksamhet och service. Det är viktigt att kommunens politiker och anställda på alla nivåer är öppna för och söker dialog med de personer som är berörda av kommunens verksamhet. Vi vill öppna alla möten i nämnder och styrelser för allmänheten. Samråd och rådslag ska bli vanligare och få en viktigare roll i kommunens arbetssätt. Rådsorgan som handikappråd och pensionärsråd ska ges bättre arbetsförutsättningar och reell möjlighet att väcka förslag i den kommunala beslutsapparaten.

Stärk personalens trygghet och ställning

Villkoren för Nackas personal är speciell. Genom konkurrensutsättning och kundvalssystem kan verksamhet plötsligt försvinna ur kommunen eller på annat sätt radikalt förändras. Nackas organisation med åtskild finansiering och utförande innebär också att personalen ofta är osäker på vem som är högst ansvarig för deras verksamhet. Tryggheten i anställningen är viktig. En tillsvidareanställd med heltidsanställning och heltidslön känner sig trygg och vågar ta sig an utmaningar. En trygg anställd vågar ge viktig kritik och bidra till en bättre verksamhet. Vänsterpartiet vill att alla anställda ska erbjudas heltidstjänster. Deltid ska vara en möjlighet och heltid en rättighet. Vänsterpartiet är en varm förespråkare för sextimmarsdagen och menar att den kan införas på sikt. Den kan minska ohälsan och förändra våra arbetsmönster. Vi vill att kommunen påbörjar försök med sex timmars arbetsdag inom några områden, exempelvis hemtjänsten där det finns goda exempel ute i landet.

Mål 2026

- Valdeltagande bland unga ska öka.
- Valdeltagande bland personer som står utanför arbetsmarknaden ska öka.
- Valdeltagande bland utrikesfödda som har rätt att rösta i kommunvalet.
- Skillnader i valdeltagandet i Nackas kommundelar ska minska.
- Valdeltagandet generellt i hela kommunen ska öka.
- Invånardialoger ska utvecklas och användas när det gäller kommunens tjänster men också i alla sammanhang där förändringar ska ske i kommunen.

3.2 Stoppa kommersialiseringen av välfärden

Avskaffa kundvalet

Nacka är en kommun med fantastiska möjligheter. Men det är också en kommun med en ökande segregation och med stora klyftor. De styrande partierna i Nacka tror att kommunen är ett företag. Genom en fundamentalistisk tro på privatiseringar, på konkurrensutsättning och företagsekonomiska dogmer har man till stora delar frånsagt sig ansvaret för utbyggnad av barnomsorg, skolor och äldreomsorg. Förflyttningen mot kundval gäller inte bara i Nacka utan beror på en nationell LOV – lagen om valfrihet.

Genom att skilja på ”finansiering” och ”produktion” tar man bort insyn och möjligheter att påverka hur verksamheter sköts. Det enda som återstår är att ”rösta med fötterna” bland ett antal mer eller mindre seriösa utövare. Dessutom, i de fall där kommunal verksamhet drivs parallellt med en privatdriven verksamhet, får den privata verksamheten normalt sett högre ersättning på grund av så kallad momskompensation. De privata har också större möjligheter att välja bort ”kunder” som är besvärliga eller dyra. Privatiseringarna underminerar den gemensamma välfärdens grundprinciper. Lika tillgång till välfärden är än så länge en lagstadgad rättighet, men när välfärden blir en del av marknaden reduceras lagtexterna till enbart ord.

Även i verksamheter som inte är utsatta för kundval finns konkurrensutsättning, d.v.s. att den som bjuder lägst får utföra en verksamhet. Det är något som sägs uppmuntra kvalitet och effektivitet, men som i praktiken bara innebär att personalen får hårdare arbetsförhållanden och att kvaliteten försämras – någonstans ska ju vinsten till den privata ägaren tas in. Dessutom får de som arbetar i verksamheterna sämre villkor – majoriteten av de privata företagen i välfärdssektorn saknar kollektivavtal och utnyttjar de anställda på ett sätt som aldrig skulle accepteras i kommunen.

Vänsterpartiet vill att huvuddelen av kommunens verksamhet ska bedrivas i egen regi. Vi arbetar för en annan majoritet i riksdagen där Vänsterpartiet får gehör för kraven att riva upp kundvalslagarna. I den takt som entreprenader och kontrakt löper ut, vill partiet sedan att Nacka kommun ska återta verksamheter som lagts ut på entreprenad. Det är enda sättet att kunna ta politiskt ansvar för att offentligfinansierade verksamheter håller god och likvärdig kvalitet och att personalens rättigheter garanteras. Därmed har vi som kommun och som medborgare insyn i verksamheten, och kan via det politiska systemet påverka hur verksamheten ska se ut och dimensioneras.

Mål 2026

- Kundvalssystemet avskaffas för att kommunen ska kunna garantera att alla kommuninvånare får en god kommunal service och full insyn i kommunens verksamhet.
- Vinster i välfärden ska förhindras – alla skattepengar ska gå till verksamhet för kommuninvånarna.
- Verksamheterna ska utvärderas genom verksamhetsrelaterade mål och brukare ska kunna framföra synpunkter på verksamhetsbrister och få dem lösta utan att föreslås byta anordnare.
- Etiska och miljömässiga krav ska ställas vid upphandlingar, entreprenader och auktoriseringar, liksom krav på kollektivavtal, tillämpning av offentlighetsprincipen och meddelarfrihet.
- Kommunen ska erbjuda alla deltidsanställda heltid.
- Personal i företag som bedriver kommunalt finansierad verksamhet ska ha likvärdiga arbetsvillkor med kommunens egen personal.

3.3 Var ska pengarna tas ifrån

Nacka är en rik kommun. Trots det är kommunens ekonomi inte i topp. Det är hedersamt att inte slösa med skattebetalarnas pengar, men det är inte hedersamt att skära ned i viktiga verksamheter. Den borgerliga majoriteten utmålar sig själva som goda ekonomer. I själva verket har de dock medverkat till att göra kommunens ekonomi anorektisk. Många verksamheter i kommunen har utsatts för stora nedskärningar och satts på svältkost. Låg skatt har varit ett mål som i många sammanhang fått gå före mål om god kvalitet.

Kommunens nuvarande intäkter räcker helt enkelt inte till för att täcka kostnaderna för den verksamhet och service Vänsterpartiet vill ha och föreslår i detta handlingsprogram.

Även om man omprövar verksamheter, sparar och blir mer effektiv så måste kommunens intäkter öka för att vi ska kunna tillgodose behoven inom skolan, barn- och äldreomsorg och den sociala omsorgen, m.m.

Vänsterpartiet vill ha ett nytt skattesystem där man betalar skatt efter bärkraft, något som även ska gälla för kommunalskatten. Intill dess att kommunerna får ytterligare statliga resurser är den enda möjligheten att höja skatten i Nacka. Nackas skatt ligger under riksgenomsnittet, vilket innebär att det finns utrymme att höja skatten. Lägre taxor och en bättre och mer omfattande service är till fördel för alla kommuninvånare. För barnfamiljer och låginkomsttagare kommer skattehöjningen att löna sig.

Behåll kommunens tillgångar

För att på lång sikt kunna ha ekonomisk balans, och för att få ett större mått av handlingsfrihet och förutsättningar för en offensiv samhällsplanering, behöver kommunen mer mark och andra tillgångar. Vänsterpartiet vill därför att kommunen slutar med att sälja ut mark och fastigheter för att på så sätt få intäkter. En utförsäljning innebär bara att kommunens, sedan länge hopsamlade tillgångar, skingras. Kostnaderna kommer i efterhand när man istället måste hyra in lokaler och fastigheter. När kommunen inte äger en fastighet kan man inte heller styra över hur den ska användas, det medför svårigheter att bedriva kommunal verksamhet och ökade kostnader.

Minska kostnaderna

Konkurrensutsättning, checksystem och företagsekonomiskt färgade ekonomiska styrsystem sänker inte kommunens kostnader och höjer inte kvaliteten i verksamheten.

Checksystemet och organisationen med skild ”finansiering” och ”produktion” kräver en kostsam och omfattande byråkrati och medför sämre möjligheter till politisk styrning. Rationaliseringsmöjligheterna i kommunen är i hög grad utnyttjade redan, men det finns en hel del att vinna på att överge detta system.

Omfördela bördorna

Det är en lögn att säga att det inte finns resurser till en bra gemensam sektor i Sverige. Resurserna finns, men olika beslut, bland annat EU-anpassningen och skattereformen i början av 90-talet, har medfört att de inte står till den gemensamma sektorns förfogande.

Den politik som gjort att de rika blir rikare och att de fattiga blir fattigare, kan ändras. De stora besluten som gått i fel riktning har tagits i riksdagen. Den borgerliga majoriteten i Nacka har inte varit sen att fortsätta den utvecklingen. Höga taxor, checksystem, m.m. gagnar inte folkflertalet.

En kraftigt minskad arbetslöshet skulle medföra stora förbättringar för kommunerna. Dels genom nya skatteintäkter och dels genom minskade kostnader för till exempel försörjningsstöd. Vänsterpartiet vill behålla utjämningen mellan kommunerna – även om detta medför mindre skattepengar till Nacka. Solidariteten stannar inte vid Danvikstull utan alla kommuner måste medverka till att invånarna i Sverige, oavsett bostadsort, får likvärdiga förutsättningar.

Mål 2026

- Nacka kommun ska bygga den ekonomiska budgeten på de förutsättningar som Parisavtalet om utsläppsminskningar av koldioxid ger.
- Nacka ska ha en rättvis fördelning av resurser mellan kommundelarna.
- Kommuninvånare och anställda ska ha full insyn i och möjlighet att påverka kommunens verksamhet, oavsett om den bedrivs i kommunal eller privat regi.
- Nackaborna ska bemötas som kommuninvånare, inte kunder.
- Behoven av utbildning, vård och omsorg ska styra, inte marknaden.
- I normalfallet ska alla verksamheter ges kompensation för löne- och prisökningar för att förhindra automatiska nedskärningar.

3.4 Fler jobb i Nacka

Vänsterpartiet vill att fler människor ska få arbete i välfärdssektorn, detta för att kunna realisera devisen ”världens bästa välfärd”. Om färre är arbetslösa och fler har jobb så ökar också skatteintäkterna och våra gemensamma möjligheter. Om Nacka kommun anställer fler så betyder det också ökad kommunal service, ytterligare en förskollärare i barngruppen, en lärare i klassen, en hemvårdare för en gammal människa eller en sköterska på äldreboendet.

Men Nacka är inte bara kommunens egen verksamhet. Ett arbete till inom kommunen kan också vara en bussförare till i rusningstrafiken, ytterligare en läkare på vårdcentralen, en tjänsteperson på arbetsförmedlingen och så vidare. De här jobben kommer i sin tur att medföra att jobb skapas inom handel, bygg och många andra sektorer.

I det här programmet har vi med våra krav på ett bättre Nacka också ställt krav på många aspekter av Nackapolitiken. I de förslag till kommunal budget som vi varje år tar fram finns fler av de förslag och drömmar vi har för Nacka beskrivna. Kampen mot miljöförstöringen, utarmningen av den biologiska mångfalden och klimatförändringarna står inte i motsats till frågan om rättvisa, jämlikhet och jämställdhet.

Mål 2026

- Anställda i kommunens verksamheter ska ha goda arbetsvillkor oavsett om verksamheten bedrivs i kommunal eller privat regi.
- Krav på kollektivavtal ska skrivas in i auktorisationskraven.
- Kommunal vuxenutbildning ska erbjuda kommunens invånare möjlighet att komplettera sin utbildning för att få önskat arbete eller gå vidare till högskoleutbildning.
- Alla ungdomar i gymnasieåldern som önskar få ett feriearbete ska få det.
- SFI ska erbjudas i kommunal regi.
- Alla som går SFI-utbildning ska erbjudas praktik med regelbunden uppföljning med fokus på språkinläringen.
- Kvaliteten i SFI-utbildningen ska vara så hög att en stor majoritet av deltagarna kan och vill fullfölja utbildningen.